

วันที่ 2-16 ธันวาคม 2558

มั่นคง ตรงไป ตรงมา
แนวหน้า

แนวหน้าย้อนหลัง

พลเอกเปรม รัชบุรุษ: ความดี ความกล้า ความจงรักภักดี

ผมขอเชิญชวนผู้อ่านมาร่วมงานเปิดตัวหนังสือเล่มใหม่ของผมซึ่งเขียนร่วมกับท่านว. วชิรเมธี
กว่า 3 ปีมาแล้วที่ผมได้เล่าให้ท่านว. วชิรเมธีฟังว่าสมัยสอนหนังสืออยู่ที่ธรรมศาสตร์ ผมได้ทำงาน
ใกล้ชิดกับอธิการบดี 2 ท่านคือ ศาสตราจารย์ พันตรี ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์และศาสตราจารย์ ศัญญา ธรรมศักดิ์
และยังได้กล่าวถึงอดีตอธิการบดีอีก 2 ท่าน คือ ศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี พนมยงค์ และศาสตราจารย์ พลตรี
พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าวรรณไวทยากร กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์ ซึ่งเป็นบุคลากรสำคัญของ
ธรรมศาสตร์ ท่านว. วชิรเมธีก็เลยขอให้ผมเขียนหนังสือด้านจริยธรรมของอดีตอธิการบดีทั้ง 4 ท่านเป็น
หนังสือโดย ท่านว. วชิรเมธีจะร่วมเขียนด้วย

ผมยกย่องทั้ง 4 ท่านเพราะเป็นแบบอย่างที่ดีของทุนทางจริยธรรมของผมใน 8K's

Human Capital	ทุนมนุษย์
Intellectual Capital	ทุนทางปัญญา
<u>Ethical Capital</u>	<u>ทุนทางจริยธรรม</u>
Happiness Capital	ทุนแห่งความสุข
Social Capital	ทุนทางสังคม
Sustainability Capital	ทุนแห่งความยั่งยืน
Digital Capital	ทุนทาง IT
Talented Capital	ทุนทางความรู้ ทักษะ และทัศนคติ

ซึ่งผมคิดว่าทุนทางจริยธรรมเป็นการสร้างทุนมนุษย์เสมือนเช่นการตอกเสาเข็มคือเป็น Basics หรือเป็น
พื้นฐานที่สำคัญมาก ถ้าขาดแล้ว ก็ล้มเหลวทุกอย่าง

หลังจาก 3 ปี หนังสือเล่มนี้ก็สำเร็จออกมาแล้ว โชคดีที่ผมได้รับเกียรติอย่างสูงจากพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ เขียนคำนิยามให้หนังสือของเรา เพราะตลอดเวลามาทั้งในปัจจุบันและอดีต ท่าน เป็นบุคคลที่เปี่ยมด้วยคุณธรรม จริยธรรม เป็นบุคคลตัวอย่างในการรักษาความดีให้แผ่นดิน ยิ่งในระยะหลังนี้ท่านจะเตือนสติสังคมหลายครั้ง ในเรื่อง เช่น

-อย่ายกมือไหว้คนโกง

-และยังเตือนสติกองทัพทำให้เป็นกองทัพของประชาชนคนไทย อย่าให้เสียชื่อ และใช้ทรัพยากรอย่างจำกัด

ผมพบท่านนายกเปรมครั้งแรกเมื่อ อายุเพียง 34 ปีเพราะช่วงนั้น ธรรมศาสตร์ แต่งตั้งผมเป็นประธานก่อตั้งสถาบันแรงงาน และท่านนายกเปรมเป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งดูแลเรื่องแรงงานอยู่

ผมได้เชิญท่าน ไปเปิดงานในการระดมความคิดในการก่อตั้งสถาบันแรงงานที่ธรรมศาสตร์ ยังจำได้ อย่างดีที่สวนสามพราน

หลังจากนั้นมา ผมก็มีโอกาสได้เข้าไปรับใช้พลเอกเปรมในฐานะที่ปรึกษานายกรัฐมนตรีฝ่ายสังคม และมีโอกาสเชิญท่านมาเปิดงานของสถาบันทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์หลายครั้ง

และในช่วงที่ผมเป็นเลขาธิการมูลนิธิพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ระหว่างประเทศ ก็ได้เชิญท่านมาเปิดงานทั้งในระดับนานาชาติ และระดับในประเทศหลายครั้ง ด้วย ผมภูมิใจมากที่หนังสือเล่มนี้จะออกสู่สายตาคนไทยในวันที่ 13 นี้ และภูมิใจมากเป็นพิเศษที่มีพลเอกเปรมเป็นผู้เขียนคำนิยามให้

ในชีวิตของผม ก็ไม่เคยคิดมาก่อนว่าจะได้ทำหนังสือดีๆ เน้นเรื่องทรัพยากรมนุษย์ที่ผมทำงานด้านนี้ มากว่า 30 ปี และท่านว.วชิรเมธีมาร่วมเป็นผู้เขียนหนังสือเล่มนี้ด้วย

ธรรมศาสตร์เป็นสถาบันการศึกษาที่ทำให้ผมได้เห็นคุณค่าของความดีและการรับใช้สังคมอย่างต่อเนื่อง ถึงแม้ว่าวันนี้ไม่ได้สอนที่ธรรมศาสตร์แล้ว แต่ทุกครั้งที่ทีมงานเปิดตัวหนังสือ ก็จะจัดที่ธรรมศาสตร์เสมอ ธรรมศาสตร์เป็นแรงบันดาลใจในการทำงานของผม ขอขอบคุณรศ.ดร. ไตรรัตน์ โภคพลากรณ์ ผู้อำนวยการสถาบันทรัพยากรมนุษย์และเจ้าหน้าที่ของสถาบันทุกท่านที่กรุณาเป็นธุระในงานเปิดตัวหนังสือครั้งนี้ ให้ผมมีชีวิตที่มีคุณค่า มีประโยชน์ต่อสังคมยิ่งในทุกวันนี้

โดยเฉพาะอาจารย์ป๊วยเป็นผู้ที่นำผมเข้ามาเป็นอาจารย์ที่ธรรมศาสตร์ ท่านเป็นเพื่อนรักกับคุณพ่อของผม คุณพ่อเป็นรัฐมนตรีกระทรวงการคลัง อาจารย์ป๊วยเป็นผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย และไปช่วยสร้างสศค. สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

ผมมาเป็นอาจารย์ที่ธรรมศาสตร์เพราะอาจารย์ป๊วยชวนขอพ่อผมมาว่าให้มาเป็นอาจารย์ที่นี่ นับเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อชีวิตของผม และเป็นบุญคุณที่จะต้องทดแทนธรรมศาสตร์ เพราะมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ให้โอกาสผมทำงานอย่างมีคุณค่าต่อสังคม

สัปดาห์ที่แล้ว ผมมีโอกาสไปเยี่ยมชมศิษย์เก่าในประเทศกลุ่มที่ 2 หลังจากไปที่ชุมพรมาแล้ว กลุ่มที่
สุโขทัย ผมก็จะสร้างเป็นแบรนด์ระดับโลกต่อไป สร้างคุณค่าและมูลค่าโดยใช้ทุนทางวัฒนธรรมของผมเป็น
หลัก ขอขอบคุณสุนัฏดา รามัญญและคุณชนะ เจริญพร ผู้อำนวยการสำนักงานท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดสุโขทัย

ขอขอบคุณคุณปิติ แก้วสลับสี ผู้ว่าราชการจังหวัดสุโขทัย ที่ได้ให้ผมเข้าพบและจะมีโครงการ
ระดับจังหวัดในเรื่องพัฒนาทุนมนุษย์เป็นการทำงานแบบกระดิ่งที่มีคุณค่าอย่างยิ่ง กลุ่มลูกศิษย์เก่า Alumni
ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

กรุณาติดตามงานของผมต่อไป

ศ.ดร.จิระ หงส์ลดารมภ์ เลขานุการมูลนิธิพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ระหว่างประเทศต้อนรับ ฯพณฯ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์
ประธานองคมนตรีและรัฐบุรุษ องค์ปาฐกเรื่อง “Sufficiency Economy: His Majesty’s Philosophy for Development” ใน
การประชุม Leadership Forum 2001 จัดโดย มูลนิธิพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ระหว่างประเทศร่วมกับกระทรวงการ
ต่างประเทศ ณ โรงแรม Imperial Queen’s Park Hotel กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2544

ศ.ดร.จิระ หงส์ลดารมภ์ เลขานุการมูลนิธิพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ระหว่างประเทศนำคณะเข้าพบคุณปิติ แก้วสลับสี ผู้ว่า
ราชการจังหวัดสุโขทัยและคุณชนะ เจริญพร ผู้อำนวยการสำนักงานท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดสุโขทัย

The Ethical POWER

พลังแห่งคุณธรรม จริยธรรม

พลังขับเคลื่อนสังคมไทยสู่สังคมคุณภาพ
ด้วยคุณธรรม จริยธรรม และความดีงามของคนในชาติ

พระมหาจุฬาลงกรณ วชิรเมธี (ว.วชิรเมธี)
ร่วมกับ

ศ.ดร.จีระ หงส์ลดารมภ์
เรียบเรียงโดย.. พิชามญชุ์ ชัยคุณ และ วราพร ชูภักดิ์
www.ChiraAcademy.com

หนังสือ The Ethical Power พลังแห่งคุณธรรม จริยธรรม

สถาบันทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ร่วมกับมูลนิธิพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ระหว่างประเทศ
ขอเรียนเชิญร่วมกิจกรรมการสัมมนาสาธารณะ (Public Seminar)

เรื่อง “พลังแห่งคุณธรรม จริยธรรม

วันอาทิตย์ 13 ธันวาคม 2558 เวลา 13.00 – 16.30 น.

ณ หอประชุมศรีบูรพา (หอประชุมเล็ก) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ท่าพระจันทร์)

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมและสำรองที่นั่งได้ที่ศูนย์ประสานงาน

โทรศัพท์ 0-2613-3303, 0-2884-5548-9 โทรสาร 0-2884-5551 e-mail: chiraacademy@gmail.com

ศ.ดร.จีระ หงส์ลดารมภ์

ที่มา: คอลัมน์บทเรียนจากความจริงกับดร.จีระ แนวหน้า. วันเสาร์ที่ 28 พฤศจิกายน 2558 หน้า 5

รายการวิทยุ Human Talk

รายการวิทยุ Human Talk ออกอากาศวันอาทิตย์ที่ 29 พฤศจิกายน 2558

ศ.ดร.จีระ หงส์ลดารมภ์ได้กล่าวว่า คนมักไม่ได้วางแผนเมื่อตอนมีอายุน้อย ไม่มีการถามตัวเองว่าจะทำอะไรเมื่อมีอายุ 60-70 ปี ตอนนี้ ศ.ดร.จีระ หงส์ลดารมภ์มีอายุ 70 ปีแล้วและมีพลังเป็นส่วนเล็กๆที่จะรับใช้สังคม คุณวิสุทธิ คมวัชรพงศ์และคุณวิชัย วรรณานิงส์ให้เกียรติศ.ดร.จีระ หงส์ลดารมภ์มาร่วมทำรายการวิทยุ

ศ.ดร.จีระ หงส์ลดารมภ์ได้กล่าวถึงประเทศฝรั่งเศสมีข้อดีคือ ชาวฝรั่งเศสไม่ยอมแพ้ ตอนหลังก็ฝึกกันกำลังกัน ในช่วงที่บันทึกเสียงรายการตอนนี้ ฝรั่งเศสจะมีการประชุมเรื่อง Climate Change ระดับโลก มี ศ.ดร.สนธิ อักษรแก้ว กรรมการสภามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ไปในนามของสภานิติบัญญัติ และก็มีผู้เข้าร่วมประชุมจากประเทศไทยไปร่วมหลายคน ตอนแรกทุกคนกังวลเรื่องความปลอดภัย เพราะมีผู้นำระดับประเทศไปร่วมประชุมเกือบทุกประเทศ ประมาณ 200-300 คน ก็ยังคงเดินทางประชุมต่อไป ชาวต่างประเทศก็ไม่ได้กลัว แสดงว่า วิถีชีวิตที่เป็นอยู่ของคนฝรั่งเศสเป็นแบบสุขนิยม แต่กลุ่มประเทศก่อการร้ายอาจจะไม่ชอบ ตอนที่ศ.ดร.จีระ หงส์ลดารมภ์เขียนบทความในหนังสือพิมพ์แนวหน้า ก็ได้ยกการ์ดสูงที่ฝรั่งเศสเห็นว่า ISIS หมั่นไล่ฝรั่งเศส เพราะเป็นพวกบริโภคนิยม คิม ไวน์ มีเพศสัมพันธ์แบบเสรี ซึ่งคนฝรั่งเศสก็เป็นแบบนั้นจริง มุมมองแบบนี้ทุกคนมองได้ แต่คนที่เสียเปรียบหรือแตกต่างก็ไม่ได้มองว่าเป็นมูลค่าเพิ่มที่เรียกว่า Value Diversity ตอนนี้ต้องนำความแตกต่างมาเป็นพลัง แต่พวกหัวรุนแรงนำความแตกต่างมาเป็นความขัดแย้ง มีหนังสือเล่มหนึ่งชื่อ Clash of Civilization ที่เขียนออกมาเมื่อปีค.ศ.1992 ว่าในที่สุดมุสลิมกับตะวันตกก็ต้องขัดแย้งกัน ก็มีแนวโน้มไปทางนั้นจริง ถ้าไม่แก้ปัญหาคอนไทยไม่ควรติดตามเรื่องต่างประเทศแค่เฉพาะตอนมีข่าวเท่านั้น คนไทยยังขาดสมรรถนะการรู้เขา เหมือนเรื่องอาเซียน เรารู้เราทุกอย่าง เช่น บุริรัมย์ทำอะไร กระบี่ทำอะไร แต่รู้เขา บางทีคนไทยยังไม่รู้ว่าอินโดนีเซียมีประชากรอยู่ 250 ล้านคน รู้เขาไม่ใช่เฉพาะแค่ในอาเซียน แต่รวมถึงในบริบทโลกด้วย เวลาที่มีการประชุมเรื่อง ภาวะโลกร้อนและสิทธิมนุษยชน เรื่องซีเรีย คนไทยยังไม่รู้เรื่องซีเรีย คนไทยควรเข้าใจเรื่องโลกาภิวัตน์ ต้องมี Global Competency คือรู้ทันโลก คุณพิชัย วาสนาส่งเป็นคณริเริ่มวิชานี้ ศ.ดร.จีระ หงส์ลดารมภ์ก็ติดตามข่าวตามสื่อแต่ผลกระทบต่อชาวบ้านยังน้อย

ศ.ดร.จีระ หงส์ลดารมภ์เสนอแนะว่าควรจะ Back to Basics คือให้มีพื้นฐาน ประเทศไทยเก่งเรื่องเกษตร ก็อยู่แบบพอเพียง ทำในสิ่งที่เก่งด้วยความระมัดระวัง อย่าโลภหรือเป็นหนี้ต่างประเทศมาก อย่าไปรับประทานอาหารนอกบ้านจนกลายเป็นนิสัย ประเด็นนี้สำคัญ เด็กรุ่นใหม่มักจะบริโภคนิยม แล้วก็มีปัญหาสุขภาพคืออ้วน เป็นหนี้เพราะไม่สมถะ ในขณะที่เศรษฐกิจแย่ลง ศูนย์อาหารต่างๆยังมีคนแน่นอยู่

ศ.ดร.จิระ หงส์ลดารมภ์ได้เขียนหนังสือร่วมกับท่านว.วชิรเมธีเรื่อง พลังแห่งคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งใช้เวลา 3 ปีจึงแล้วเสร็จ ในวันที่ 13 ธันวาคม 2558 จะมีการเปิดตัวหนังสือเล่มนี้ จึงขอเชิญผู้ฟังทุกท่านที่สนใจ วันนั้นจะขายหนังสือในราคาดพิเศษ ในงานนั้น ผู้เข้าร่วมงานจะได้เห็นถึงบุคคล 4 ท่าน ศ.ดร.จิระ หงส์ลดารมภ์ได้ทำงานใกล้ชิดกับ 2 ท่าน ท่านแรกคือ ศ.สัญญา ธรรมศักดิ์ อีกท่านคือ ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์ ผู้ประศาสน์การของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์คือ ศ.ดร.ปรีดี พนมยงค์ ส่วนอีกท่านที่มาเป็นอธิการบดีหลังจากศ.ดร.ปรีดี พนมยงค์คือศาสตราจารย์ พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าวรรณไวทยากร กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์

			
ศ.ดร.ปรีดี พนมยงค์	ศาสตราจารย์ พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าวรรณไวทยากร กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์	ศ.สัญญา ธรรมศักดิ์	ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์

ศ.ดร.จิระ หงส์ลดารมภ์มีแรงบันดาลใจเมื่อได้ทำงานร่วมกับท่านว.วชิรเมธีซึ่งเป็นพระรุ่นใหม่ที่มีความปราดเปรื่อง ศ.ดร.จิระ หงส์ลดารมภ์ได้มีโอกาสสนทนากับท่านว.วชิรเมธีที่ธนาคารกรุงเทพเมื่อ 3 ปีที่แล้ว และมีลูกศิษย์หลายคนที่ประสานงานกับท่านแนะนำให้ศ.ดร.จิระ หงส์ลดารมภ์ได้ไปพบท่าน ท่านก็แนะนำให้ทำหนังสือ ในการทำหนังสือเล่มนี้ ก็ได้สัมภาษณ์หลายท่านเกี่ยวกับทั้ง 4 ท่านด้วย เช่น ได้มีโอกาสไปสัมภาษณ์คุณหญิงนงเยาว์ ชัยเสรีเพราะท่านรู้จักดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์และศ.สัญญา ธรรมศักดิ์ดี บางคนที่ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับสมัยศ.ดร.ปรีดี พนมยงค์ ที่สำคัญคือศ.ดร.จิระ หงส์ลดารมภ์ได้ไปกราบเรียนฯพณฯ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์เขียนคำนิยาม ในการปฏิรูปให้สำเร็จ ต้องเริ่มที่จริยธรรมก่อน มีการฝึกเยาวชน การเรียนจริยธรรมเรียนจากตำราได้ลำบาก ต้องมีแบบอย่างคือ Role Model มาเป็นตัวอย่าง ศ.ดร.จิระ หงส์ลดารมภ์ใกล้ชิดกับศ.สัญญา ธรรมศักดิ์เพราะเป็นรุ่นพี่ของบิดาของศ.ดร.จิระ หงส์ลดารมภ์ ท่านจึงเมตตาศ.ดร.จิระ หงส์ลดารมภ์เหมือนลูก ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์เป็นเพื่อนของบิดาของศ.ดร.จิระ หงส์ลดารมภ์ ศ.ดร.จิระ หงส์ลดารมภ์มาทำงานที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เพราะได้รับความกรุณาจากทั้งสองท่าน แล้วได้ไปเรียนปริญญาเอกและกลับมาทำงานที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จนกระทั่งอายุ 55 ปีจึงได้ไปทำงานด้านอื่น งานนี้เปิดตัวหนังสือที่หอประชุมเล็ก มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผู้สนใจสามารถติดต่อสถาบันทรัพยากร

มนุษยศาสตร์ วิทยาลัยธรรมศาสตร์ โทรศัพท์ 0-2613-3303 หรือมูลนิธิพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ระหว่างประเทศ
โทรศัพท์ 0-2884-5548-9

ศ.ดร.จิระ หงส์ลดารมภ์กล่าวว่า คุณคณัย จันทรเจ้าฉายได้ให้สัมภาษณ์ไว้ในหนังสือเล่มนี้ คุณคณัย
ก็เป็นตัวอย่างของคุณธรรม จริยธรรม ศ.ดร.จิระ หงส์ลดารมภ์ประทับใจความสามารถของท่านว.วชิรเมธี
เวลาเขียนหนังสือร่วมกับท่าน ท่านก็มีบทบาทสูง สิ่งที่เสนอให้ท่านพิจารณา ท่านก็จะวิเคราะห์ออกมา แล้ว
ทีมงานก็ไปทำการบ้านเกี่ยวกับคำสอนของท่านที่เสนอในหนังสือต่างๆ ซึ่งแต่ละเรื่องก็มียอดขายเป็นแสน
เล่ม ท่านบอกให้ศ.ดร.จิระ หงส์ลดารมภ์เขียนหนังสือเล่มนี้เมื่อ 3 ปีที่แล้ว แสดงว่าแรงบันดาลใจมาจาก
จังหวัดที่คาดไม่ถึง ศ.ดร.จิระ หงส์ลดารมภ์ไม่ได้เป็นศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ แต่เป็นอาจารย์
ตลอดระยะเวลา 3 ปี ศ.ดร.จิระ หงส์ลดารมภ์ใกล้ชิดกับท่านว.วชิรเมธีมาก ท่านเป็นคนที่สนใจติดตามผู้นำ
ทั้ง 4 ท่านมาก ส่วนหนังสือ 2 เล่มก่อนหน้านี้ได้รับกระแสตอบรับเป็นอย่างดี ศ.ดร.จิระ หงส์ลดารมภ์จึงจะ
ตีพิมพ์หนังสือเรื่อง 8K's+5K's: ทูมมนุษย์คนไทยรองรับประชาคมอาเซียนเพิ่มอีก 5,000 เล่มเพราะตอบ
โจทย์เรื่องอาเซียน โดยเฉพาะ

ข่าวอาเซียน

ข้อมูลพื้นฐานสาธารณรัฐอินโดนีเซีย

ภูมิศาสตร์

- สาธารณรัฐอินโดนีเซียเป็นประเทศหมู่เกาะที่ใหญ่ที่สุดในโลกที่มีตั้งอยู่บริเวณเส้นศูนย์สูตร ประกอบด้วยเกาะทั้งสิ้น 17,508 เกาะ (มีผู้อาศัยอยู่ราว 6,000 เกาะ) มีความกว้าง 3,977 ไมล์ ระหว่างมหาสมุทรอินเดียกับมหาสมุทรแปซิฟิก พื้นที่ทั้งสิ้น 5.2 ล้านตารางกิโลเมตร หรือ 1.9 ล้าน ตารางไมล์ รวมพื้นที่ทางทะเล (10 เท่าของไทย)
- เกาะใหญ่ที่สุด 5 อันดับ ได้แก่ อันดับที่ 1 เกาะกาลิมันตัน (หรือเกาะบอร์เนียว) เป็นเกาะที่ใหญ่ที่สุดของอินโดนีเซียและเป็นเกาะที่ใหญ่เป็นอันดับ 3 ของโลก มีพื้นที่ 539,460 ตารางกิโลเมตร (ประเทศไทย 513,115 ตารางกิโลเมตร) อันดับที่ 2 เกาะสุมาตรา มีพื้นที่ 473,606 ตารางกิโลเมตร อันดับที่ 3 เกาะปาวัว

ตะวันตก (เดิมคืออีเรียนจายา) มีพื้นที่ 421,981 ตารางกิโลเมตร อันดับที่ 4 เกาะสุลาเวสี หรือ เซลิเบส มีพื้นที่ 189,216 ตารางกิโลเมตร อันดับที่ 5 เกาะชวา มีพื้นที่ 132,107 ตารางกิโลเมตร สำหรับหมู่เกาะมาลุกหรือหมู่เกาะเครื่องเทศตั้งอยู่ระหว่างเกาะสุลาเวสีกับปาปัวตะวันตก ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่วงแหวนแห่งไฟ (Ring of Fire) มีภูเขาไฟกว่า 400 ลูก (ยังคุกรุ่นอยู่ราว 100 ลูก) อัตราการเกิดแผ่นดินไหวเฉลี่ยวันละ 1 ครั้ง

□ มี 3 เขตเวลา คือ **เขตตะวันตก** (สุมาตรา กาลิมันตันตะวันตกและชวา) เท่ากับ GMT+7 หรือตรงกับเวลาของประเทศไทย **เขตกลาง** (กาลิมันตันตะวันออก สุลาเวสี บาหลี) เท่ากับ GMT+8 หรือ เร็วกว่าประเทศไทย 1 ชั่วโมง **เขตตะวันออก** (มาลุกและปาปัวตะวันตก) เท่ากับ GMT+9 หรือเร็วกว่าไทย 2 ชั่วโมง

□ สภาพอากาศแบบป่าฝนเขตร้อน มี 2 ฤดู คือ ฤดูแล้ง (เมษายน-กันยายน) และฤดูฝน (ตุลาคม-มีนาคม) อุณหภูมิเฉลี่ย 21-33 องศาเซลเซียส

สังคม

□ ประชากรราว 253.6 ล้านคน (พ.ศ 2557) โดยร้อยละ 40.1 เป็นชาวจาва โดยอินโดนีเซียมีประชากรมากกว่า 500 ชาติพันธุ์¹ อัตราการเพิ่มขึ้นของประชากรประมาณร้อยละ 0.95 (พ.ศ. 2557)

¹ Javanese 40.1% / Sundanese 15.5% / Malay 3.7% / Batak 3.6% / Madurese 3% / Betawi 2.9% / Minangkabau 2.7% / Buginese 2.7% / Bantenese 2% / Banjarese 1.7% / Balinese 1.7% / Acehnes 1.4% / Dayak 1.4% / Sesak 1.3% / Chinese 1.2% / อื่นๆ 15%

ภาษาอินโดนีเซีย (Bahasa Indonesia) เป็นภาษาราชการและภาษาประจำชาติ โดยมีภาษาพื้นเมืองกว่า 700 ภาษา ประชาชนร้อยละ 90 สามารถอ่านออกเขียนได้

อินโดนีเซียเป็นประเทศที่มีประชากรมุสลิมมากที่สุดในโลก ประชากรกว่าร้อยละ 87.2 นับถือศาสนาอิสลาม แต่ไม่ได้เป็นรัฐมุสลิม เพราะนโยบายของรัฐบาลยืนยันที่จะเป็นรัฐทางโลก (Secular State) โดยรัฐธรรมนูญให้ความคุ้มครอง 6 ศาสนา ได้แก่ อิสลาม คริสต์คาทอลิก คริสต์โปรเตสแตนต์ ฮินดู พุทธและขงจื้อ โดยมีผู้นับถือศาสนาคริสต์ร้อยละ 7 ศาสนาฮินดูร้อยละ 1.7

อินโดนีเซียเคยเป็นอาณานิคมของดัตช์ (เนเธอร์แลนด์) รวมระยะเวลา 343 ปี โดยได้รับเอกราชเมื่อวันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2488 ซึ่งถือเป็นวันชาติของอินโดนีเซีย

การเมืองการปกครอง

ปกครองด้วยระบอบสาธารณรัฐ โดยมีประธานาธิบดีเป็นประมุขแห่งรัฐ หัวหน้ารัฐบาลและผู้บัญชาการเหล่าทัพ ประธานาธิบดีมาจากการเลือกตั้งทางตรงและมีวาระครั้งละ 5 ปี ดำรงตำแหน่งติดต่อกันได้ไม่เกิน 2 สมัย โดยนายโจโก วิโดโด (Joko Widodo) คือ โจโกวี ดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีคนปัจจุบัน (ตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ. 2557 เป็นต้นมา) สืบแทน ดร.ซูซิโล บัมบัง ยูโดโยโน (Susilo Bambang Yudhoyono) ซึ่งครบวาระการดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีสมัยที่ 2 ในปี 2557

คำขวัญแห่งชาติ “เอกภาพท่ามกลางความหลากหลาย” (Bhinneka Tunggal Ika หรือ Unity in Diversity)

การปกครองประเทศใช้หลัก “ปัญจศีล” (Pancasila) กล่าวคือ

1. เชื่อในพระเจ้าองค์เดียว (Belief in one God)
2. ความเป็นเอกภาพแห่งอินโดนีเซีย (The Unity of Indonesia)
3. สังคมแห่งอารยธรรมและความเท่าเทียม (Just and Civilized Society)
4. ประชาธิปไตยแบบตัวแทน (Representative Democracy)
5. ความเท่าเทียมทางสังคมของประชาชนทุกคนในอินโดนีเซีย (Social Justice for the Whole of the People of Indonesia)

แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 34 เขต ซึ่งประกอบด้วย 29 จังหวัดและเขตปกครองพิเศษอีก 5 แห่ง ได้แก่

1. เขตพิเศษเมืองหลวง (Daerah Khusus Ibukota - DKI) คือ กรุงจาการ์ตา

2. เขตปกครองพิเศษ (Daerah-Daerah Istimewa - DDI) 4 แห่ง คือ

(1) ยอกยาคาร์ตา (Yogyakarta): มีสุลต่านยอกยาคาร์ตาเป็นผู้ว่าราชการ (Governor of Yogyakarta)

(2) อาเจะห์ (Aceh – Autonomy)

(3) ปาปัว (Papua – Autonomy)

(4) ปาปัวตะวันตก (West Papua)

โดย (3) และ (4) ได้รับงบประมาณเพิ่มพิเศษจากค่าภาคหลวง (royalties) ของผลผลิตในท้องถิ่น เช่น ร้อยละ 80 จากการประมงและป่าไม้, ร้อยละ 70 จากน้ำมันและก๊าซ

รัฐสภา เรียกว่า สภาที่ปรึกษาประชาชน (People’s Consultative Assembly: MPR) ซึ่งประกอบด้วย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (People’s Representative Council: DPR) จำนวน 560 คน และสมาชิกสภาผู้แทนระดับภูมิภาค (Regional Representatives Council - DPD) จำนวน 132 คน รวม 692 คน สำหรับการปกครอง ส่วนท้องถิ่นมีสภาประชาชนระดับท้องถิ่น (Regional People’s House of Representatives -DRRD) โดยในทุกระดับมีการเลือกตั้งโดยตรง

เศรษฐกิจการค้า

อินโดนีเซียเป็นเขตเศรษฐกิจที่ใหญ่ที่สุดในอาเซียน และใหญ่เป็นอันดับที่ 15 ของโลก โดยคาดว่าจะโตเป็นอันดับ 7 ของโลกภายในปี ค.ศ. 2030 และเป็นประเทศอาเซียนเพียงประเทศเดียวที่เป็นสมาชิก G20

เศรษฐกิจอินโดนีเซียเติบโตอย่างต่อเนื่องเฉลี่ยร้อยละ 5-6 มาตั้งแต่ปี 2552 (ปี 2557 ขยายตัวร้อยละ 5.1) โดยมีการบริโภคในประเทศเป็นตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจหลัก (อินโดนีเซียมีประชากรที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และเป็นชนชั้นกลางประมาณ 74 ล้านคน ซึ่งคาดว่าจะเพิ่มขึ้นอีกเท่าตัวภายในปี ค.ศ. 2020)

อินโดนีเซียอุดมไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติ เช่น แร่ดีบุก นิกเกิล ทองคำ และทองแดง โดยอินโดนีเซียผลิตน้ำมันปาล์มเป็นอันดับ 1 ยางเป็นอันดับที่ 2 ถ่านหินอันดับที่ 2 ของโลก โดยมีสินค้าส่งออกสำคัญ ได้แก่ ก๊าซธรรมชาติ แร่ธาตุ ถ่านหิน ผลิตภัณฑ์จากไม้ สิ่งทอ ในขณะที่สินค้านำเข้าสำคัญ ได้แก่ น้ำมัน เหล็ก ท่อเหล็กและผลิตภัณฑ์เหล็ก สิ่งทอ เคมีภัณฑ์

นโยบายสำคัญของรัฐบาล

รัฐบาลอินโดนีเซียภายใต้การนำของประธานาธิบดี โจโกวีซึ่งเข้ามาบริหารประเทศตั้งแต่เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2557 ให้ความสำคัญกับหลักสำคัญ 3 ประการ (Trisakti) ในการบริหารประเทศ ได้แก่ (1) อินโดนีเซียที่มีอธิปไตยในทางการเมือง (2) อินโดนีเซียที่มีอิสรภาพทางเศรษฐกิจ และ (3) อินโดนีเซียที่มีความโดดเด่นทางวัฒนธรรม โดยประธานาธิบดี โจโกวีได้กำหนดวาระสำคัญ 9 ประการ หรือ Nawa cita ประกอบไปด้วย (1) การดำเนินนโยบายเพื่อคุ้มครองประชาชนและรักษาผลประโยชน์ของประเทศ ตลอดจนการส่งเสริมอัตลักษณ์ของประเทศในฐานะประเทศทางทะเล (maritime nation) (2) การส่งเสริมธรรมาภิบาลและประชาธิปไตยของประเทศ (3) การพัฒนาพื้นที่ชนบท (4) การปฏิรูปประเทศเพื่อสร้างระบบบังคับใช้กฎหมายที่ปราศจากการทุจริตคอร์รัปชัน (5) การพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนชาวอินโดนีเซีย โดยเฉพาะด้านการศึกษา สวัสดิการสังคม สาธารณสุข และสิทธิในการถือครองที่ดิน (6) การ

เพิ่มขีดความสามารถและสมรรถภาพในการแข่งขันของอินโดนีเซียในตลาดระหว่างประเทศ (7) การพัฒนาระบบเศรษฐกิจภายในประเทศเพื่อลดการพึ่งพิงทางเศรษฐกิจจากต่างชาติ (8) การเปลี่ยนโฉมหน้าของอินโดนีเซีย ผ่านการปฏิรูปการศึกษาทั้งในด้านโครงสร้างและหลักสูตร และ (9) การส่งเสริมความหลากหลายภายในประเทศและเพิ่มพื้นที่ ในการหารือแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นของประชาชน

นอกจากนี้ รัฐบาลอินโดนีเซียในปัจจุบัน ยังมีภารกิจสำคัญในการแปลงวิสัยทัศน์แกนเชื่อมโยงทางทะเล (Maritime Fulcrum) ของประธานาธิบดีโจโกวีไปสู่การปฏิบัติ โดยประเด็นสำคัญวิสัยทัศน์ดังกล่าวประกอบไปด้วย (1) การฟื้นฟูอัตลักษณ์และวัฒนธรรมทางทะเล (maritime culture) ของอินโดนีเซีย (2) การรักษาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของอธิปไตยทางทะเล (maritime sovereignty) ของอินโดนีเซีย (3) การคุ้มครองและบริหารทรัพยากรทางทะเล (maritime resources) ซึ่งรวมถึง การแก้ปัญหาการทำประมงผิดกฎหมายในอินโดนีเซีย (4) การส่งเสริมความเชื่อมโยงทางทะเล (maritime connectivity) โดยเฉพาะการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน อาทิ ท่าเรือ เส้นทางเดินเรือ อุตสาหกรรมขนส่งทางเรือ และการท่องเที่ยวทางทะเล (5) การพัฒนาแสนยานุภาพทางทหารทางทะเล (maritime power) เพื่อเสริมสร้างสันติภาพและความมั่นคงทางทะเล ในฐานะที่อินโดนีเซียเป็นแกนเชื่อมระหว่างมหาสมุทรอินเดียกับมหาสมุทรแปซิฟิก

ในด้านนโยบายเศรษฐกิจนั้น วิสัยทัศน์แกนเชื่อมโยงทางทะเล (Maritime Fulcrum) เน้นการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล การปราบปรามการทำประมงผิดกฎหมาย ควบคู่กับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและความเชื่อมโยงทางทะเล และการพัฒนาเศรษฐกิจในภาคตะวันออกของประเทศ โดยมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มอัตราการรายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชาชนเป็น 10,000 ดอลลาร์สหรัฐ ในเวลา 5 ปี และยกระดับให้อินโดนีเซียเป็นประเทศ upper-middle income นอกจากนี้ ประธานาธิบดีโจโกวีได้ตั้งเป้าการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไว้ที่ร้อยละ 5.8 ในปี 2558 ซึ่งเป็นปีแรกของการบริหารประเทศ และตั้งเป้าให้เติบโตถึงร้อยละ 7 ในปี 2560 และร้อยละ 8 ในปี 2562 โดยรัฐบาลจะเร่งการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ ควบคู่ไปกับการอำนวยความสะดวกให้แก่นักลงทุน อาทิ ลดขั้นตอนและความยุ่งยากในการขอใบอนุญาต

นโยบายต่างประเทศ

□ รัฐบาลอินโดนีเซียดำเนินนโยบายต่างประเทศ “เชิงรุกและเป็นอิสระ” (free and active) เพื่อให้บรรลุตามหลักสำคัญ 3 ประการ (Trisakti) ของรัฐบาลชุดปัจจุบัน โดยประเด็นที่รัฐบาลอินโดนีเซียให้ความสำคัญเป็นลำดับต้นในด้าน การต่างประเทศคือ (1) การรักษาอธิปไตยของอินโดนีเซีย (2) การดำเนินนโยบายการทูตเพื่อประชาชน (pro-people diplomacy) เพื่อคุ้มครองชาวอินโดนีเซียและผลประโยชน์ของอินโดนีเซียในต่างประเทศ (3) การดำเนินนโยบายการทูตเชิงเศรษฐกิจ (economic diplomacy) โดยเฉพาะการส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางทะเล การแสวงหาผู้ทางการค้าการลงทุนของ

อินโดนีเซียในต่างประเทศ และการส่งเสริมความร่วมมือด้านพลังงาน และ (4) การผลักดัน ความร่วมมือ ด้านทะเลตามวิสัยทัศน์แกนเชื่อมทางทะเลของประธานาธิบดีโจโกวี

□ ทั้งนี้ รัฐบาลอินโดนีเซียยังคงให้ความสำคัญกับการรักษาบทบาทของอินโดนีเซียในเวทีระหว่างประเทศ โดยเฉพาะบทบาท ในการส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคงของโลก โดยใช้ประโยชน์จากคุณลักษณะ สำคัญ 5 ประการของอินโดนีเซีย ได้แก่ (1) การเป็นประเทศขนาดกลาง (middle power country) ซึ่งมี จำนวนประชากรกว่า 250 ล้านคน (2) การเป็นประเทศประชาธิปไตยที่ใหญ่เป็นอันดับที่สามของโลก (3) การเป็นประเทศที่มีประชากรมุสลิมมากที่สุดในโลก (4) การเป็นประเทศ ที่ใหญ่ที่สุดในอาเซียน และ (5) การเป็นสมาชิกกลุ่ม G-20

ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับอินโดนีเซีย

ภาพรวม

□ ประเทศไทยมีความสัมพันธ์กับดินแดนที่เป็นสาธารณรัฐอินโดนีเซียในปัจจุบันมาช้านาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับอาณาจักรชวา โดยมีการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมกันอย่างลึกซึ้ง ทั้งในด้านวรรณคดี อาหาร เครื่องแต่งกายและดนตรี ดังจะเห็นได้จาก พระมหากษัตริย์ไทยเคยเสด็จฯ เยือนดินแดนที่เป็นประเทศ อินโดนีเซียปัจจุบันถึง 3 พระองค์ กล่าวคือ

- 1) พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จฯ เยือน 3 ครั้ง ในปี พ.ศ. 2414, 2439 และ 2444
- 2) พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จฯ เยือนในปี พ.ศ. 2472
- 3) พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชและสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ เยือนอย่างเป็นทางการ (State Visit) ในปี พ.ศ. 2503 เสด็จฯ เยือนกรุงจาการ์ตา เมืองบันดุง จังหวัดชวา ตะวันตก จังหวัดชอกยาคาร์ตา และจังหวัดบาห์ลี

□ ประเทศไทยและสาธารณรัฐอินโดนีเซียได้สถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตเมื่อวันที่ 7 มีนาคม พ.ศ. 2493 (ค.ศ. 1950) โดยความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทั้งสองดำเนินไปได้ด้วยดีและมีความสัมพันธ์อย่าง ไกลซึ้ง ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม ทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี โดยเฉพาะอย่างยิ่งความร่วมมือในกรอบอาเซียน OIC และ NAM

□ ประเทศไทยและสาธารณรัฐอินโดนีเซีย สถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตครบรอบ 60 ปี เมื่อวันที่ 7 มีนาคม พ.ศ. 2553 และเพื่อเป็นการเฉลิมฉลองโอกาสดังกล่าว ทั้งสองฝ่ายได้จัดกิจกรรมต่างๆ มากมาย ตลอดทั้งปี อาทิ การแสดงเปียโนเพื่อเฉลิมฉลองโอกาสครบรอบ 60 ปีของการสถาปนาความสัมพันธ์ ทางการทูตระหว่างไทยกับอินโดนีเซีย เมื่อวันที่ 28 มี.ค. 2554 (โดยสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงจาการ์ตา) โครงการเปิดศาลาไทยครอบครัวอักษรพระปรมาภิไธย จ.ป.ร. และ ป.ป.ร. ที่น้ำตกดาโก เมืองบันดุง เมื่อวันที่ 14 กันยายน พ.ศ. 2553 (โดยสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงจาการ์ตา) การจัดสัมมนา ทางวิชาการ “60 Years of Diplomatic Relations Indonesia-Thailand 1950-2010: Reflections of Partnership

and Prospects for Stronger Ties” (โดยสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงจาการ์ตา ร่วมกับกระทรวงการต่างประเทศอินโดนีเซีย) เมื่อวันที่ 27 เมษายน พ.ศ. 2553 ที่ University of Indonesia งานสัมมนาวิชาการระหว่างประเทศ “Commemorate the 60th Year Anniversary of Indonesia-Thailand Relations” เมื่อเดือนเมษายน พ.ศ. 2553 (โดยสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงจาการ์ตา กระทรวงการต่างประเทศ และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) และการจัดการแสดงโขน เรื่องรามเกียรติ์ ตอนสีดาหาย-ถวายพล-ยกรบ เมื่อวันที่ 1-2 ตุลาคม พ.ศ. 2553 ณ โรงละคร Gedung Kesenian กรุงจาการ์ตา (โดยสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงจาการ์ตา ร่วมกับกระทรวงวัฒนธรรม)

□ ความสัมพันธ์อันดีของทั้งสองประเทศนั้น มิได้มีเฉพาะในระดับรัฐบาลเท่านั้น ในระดับประชาชนเองก็มีความสัมพันธ์ที่ดีเช่นกัน กล่าวคือ ภาพลักษณ์ของประเทศไทยในสายตาของชาวอินโดนีเซียเป็นประเทศที่ไม่เคยตกเป็นอาณานิคมของประเทศมหาอำนาจ (ชาวอินโดนีเซียให้ความสำคัญกับเรื่องนี้อย่างมากเนื่องจากสาธารณรัฐอินโดนีเซียเคยตกเป็นอาณานิคมของเนเธอร์แลนด์กว่า 343 ปี) และเป็นประเทศที่ประสบความสำเร็จในการฟื้นฟูและพัฒนาเศรษฐกิจ นอกจากนี้ในทัศนคติของชาวอินโดนีเซียมองว่าสินค้าไทยมีคุณภาพและราคาสูงกว่าสินค้าทั่วไป และคนไทยมีอัธยาศัยดี อ่อนน้อมและเป็นมิตร

สาธารณรัฐอินโดนีเซียถือเป็นหนึ่งในประเทศที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์ต่อประเทศไทยอย่างมาก เนื่องจาก

1. เป็นแหล่งพลังงานและทรัพยากรสำคัญ โดยเฉพาะน้ำมัน ก๊าซธรรมชาติและถ่านหิน ดังนั้นการขยายเครือข่ายพลังงานอาเซียน (ASEAN Power Grid) จะยิ่งเพิ่มศักยภาพการลงทุนและความร่วมมือในด้านนี้มากยิ่งขึ้น
2. เป็นแหล่งทรัพยากรประมงที่สำคัญของประเทศไทย โดยกว่าร้อยละ 50 ของสินค้าประมงของประเทศไทย มาจากสาธารณรัฐอินโดนีเซีย คิดเป็นมูลค่ากว่า 5,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐต่อปี
3. เป็นตลาดขนาดใหญ่ (253.6 ล้านคน)
4. เป็นประเทศมุสลิมที่ใหญ่ที่สุดในโลก ประชากรส่วนใหญ่เป็นมุสลิมสายกลาง (moderate Islam) จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในปัจจุบันเพราะประเทศไทยเองต้องเผชิญกับปัญหาการก่อการร้ายและการใช้ความรุนแรงที่อาศัยศาสนาเป็นเหตุผลบังหน้าซึ่งสาธารณรัฐอินโดนีเซียเป็นพันธมิตรที่แน่นแฟ้นของประเทศไทยในการธำรงสันติภาพและความมั่นคง ตลอดจนเป็นผู้ชี้แจงและทำความเข้าใจกับประชาคมโลกในประเด็นเหล่านี้
5. ไทยและอินโดนีเซียต่างเป็นประเทศที่มีบทบาทนำในการส่งเสริมความร่วมมือในกรอบอาเซียน โดยเฉพาะ ในด้านการส่งเสริมสิทธิมนุษยชน การรับมือกับประเด็นความมั่นคงรูปแบบใหม่ การต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ และรักษาเสถียรภาพและความมั่นคงในภูมิภาค โดยเฉพาะประเด็นทะเลจีนใต้

ความสัมพันธ์ด้านการเมืองและความมั่นคง

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ประเทศไทยและสาธารณรัฐอินโดนีเซียมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ภายใต้กลไกความร่วมมือ 2 ระดับ ได้แก่ การประชุมคณะกรรมการร่วม (Joint Committee: JC) ในระดับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ (ครั้งที่ 8 เมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. 2556) และการประชุมคณะกรรมการระดับสูง (High Level Committee: HLC) ในระดับผู้บัญชาการทหารสูงสุด (ผบ.ทสส.) (ครั้งที่ 8 เมื่อปี พ.ศ. 2557)

มีการแลกเปลี่ยนการเยือนในระดับต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ อาทิ

พระบรมวงศานุวงศ์ การเสด็จฯ เยือนของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และสมเด็จพระบรมราชินีนาถฯ ถือเป็นส่วนสำคัญของรากฐานความสัมพันธ์อันแน่นแฟ้นระหว่างไทยกับอินโดนีเซีย นอกจากนี้ ยังมีการเสด็จฯ เยือนของสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี รวมไปถึงพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าสิริวัณณวรีนารีรัตน์

รัฐบาล อดีตนายกรัฐมนตรีอินโดนีเซีย เดินทางเยือนประเทศไทยทั้งสิ้น 3 ครั้ง และประธานาธิบดีอินโดนีเซียท่านอื่นๆ เดินทางเยือนประเทศไทยอีกหลายครั้ง เช่น อับดุลเราะห์มาน วาฮิด 5 ครั้ง, เมฆมาตี ซูการ์โนปุตรี 4 ครั้ง และซูซิโล บัมบัง ยูโดโยโน 4 ครั้ง ในขณะเดียวกันนายกรัฐมนตรีของไทยหลายท่านได้เดินทางมาเยือนสาธารณรัฐอินโดนีเซียเช่นกัน อาทิ นายชวน หลีกภัย, นายบรรหาร ศิลปอาชา พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ นายสมัคร สุนทรเวช นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ น.ส. ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร และ พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา โดยการเยือนสาธารณรัฐอินโดนีเซียมีทั้งที่เป็นทางการ เข้าร่วมการประชุม และโอกาสอื่นๆ

ไม่เคยมีความขัดแย้งรุนแรงระหว่างกันและให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันเสมอมา อาทิ

สาธารณรัฐอินโดนีเซีย ส่งน้ำมันเชื้อเพลิงให้ประเทศไทยเมื่อเกิดวิกฤตน้ำมันครั้งใหญ่ พ.ศ. 2513 และประกาศให้ การสนับสนุนเงินทุนสำรองระหว่างประเทศ (On Call Reserve) จำนวน 500 ล้านดอลลาร์เมื่อครั้งประเทศไทยเกิดภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2540 รวมทั้งช่วยเหลือประเทศไทยมิให้ตกเป็นเป้าในการโจมตีในเวทีการประชุม OIC ในเรื่องเหตุการณ์ความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย

ประเทศไทย ส่งกองกำลังเข้าร่วมในกองกำลังรักษาสันติภาพในติมอร์ตะวันออกเมื่อปี พ.ศ. 2542 โดยส่งกำลังพลพร้อมทั้งรับตำแหน่งผู้บัญชาการคณะผู้สังเกตการณ์ในการทำความเข้าใจสถานการณ์ในติมอร์ตะวันออก ซึ่งถือ

เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการสันติภาพในอาเจะห์ รวมทั้งร่วมในคณะ Aceh Monitoring Mission – AMM โดยมี พล.ท.นิพัทธ์ ทองเล็ก เป็น Principal Deputy Head of Mission

□ ประเทศไทยและสาธารณรัฐอินโดนีเซียมีประเพณีแลกเปลี่ยนการเยือนของผู้นำทางทหาร ในโอกาสเข้ารับตำแหน่งใหม่และพ้นจากตำแหน่ง การแลกเปลี่ยนระหว่างคณะนักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรกับนักศึกษาจาก National Resilience Institute ของสาธารณรัฐอินโดนีเซีย การฝึกซ้อมของหน่วยรบพิเศษกองทัพบก (Tiger Joint Exercise) การฝึกซ้อมของกองทัพเรือ (Sea Garuda) ทุกสองปี การฝึกซ้อมของกองทัพอากาศ (Elang) การแลกเปลี่ยนนักเรียนจากสามเหล่าทัพ การลาดตระเวนร่วม ในช่องแคบมะละกา (อินโดนีเซีย/มาเลเซีย/สิงคโปร์/ไทย ซึ่งสาธารณรัฐอินโดนีเซียเชิญประเทศไทยเข้าร่วมลงนามเมื่อเดือนกันยายน พ.ศ. 2551) นอกจากนี้ ยังได้จัดตั้งคณะกรรมการระดับสูงไทย-อินโดนีเซีย (High Level Committee – HLC) ที่มีผู้บัญชาการทหารสูงสุดของทั้งสองฝ่ายเป็นประธานร่วม โดยล่าสุด ได้มีการประชุม HLC ครั้งที่ 8 ที่เมืองบันดุง เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม พ.ศ. 2557

ความสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจ

□ การค้า –อินโดนีเซียเป็นประเทศคู่ค้าที่สำคัญอันดับ 3 ของไทยในอาเซียน รองจากมาเลเซียและสิงคโปร์ และเป็นคู่ค้าอันดับที่ 6 ของไทยในโลก ในปี 2557 มูลค่าการค้าทวิภาคีระหว่างไทยกับอินโดนีเซีย เท่ากับ 16,788 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยเป็นการนำเข้าจากอินโดนีเซีย 7,278 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และส่งออก 9,510 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ไทยได้ดุลการค้า 2,231 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สินค้าส่งออกของไทยไปอินโดนีเซียที่สำคัญ ได้แก่ รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ เม็ดพลาสติก เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ น้ำตาลทราย เครื่องยนต์ เคมีภัณฑ์ สินค้านำเข้าจากอินโดนีเซียที่สำคัญ ได้แก่ น้ำมันดิบ ถ่านหิน สินแร่โลหะอื่น ๆ เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ รถยนต์และส่วนประกอบ

□ การลงทุน -ใน ปี 2557 ไทยเป็นประเทศผู้ลงทุนอันดับที่ 13 ในอินโดนีเซีย โดยมีมูลค่าการลงทุน 317.7 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ส่วนใหญ่เป็นการลงทุนด้านอุตสาหกรรมอาหาร อุตสาหกรรมรถยนต์ โดยบริษัทไทยขนาดใหญ่ ๆ ที่เข้าไปลงทุน อาทิ เครือเจริญโภคภัณฑ์ เครือซิเมนต์ไทย เหมืองบ้านปู ธนาคารกรุงเทพ ลานนาลีกไนต์ และบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) อินโดนีเซียมีมูลค่าการลงทุนในไทย 75 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

□ การท่องเที่ยว -ใน ปี 2557 มีนักท่องเที่ยวอินโดนีเซียเดินทางมาไทยจำนวน 508,171 คน และมีนักท่องเที่ยวจากไทยไปอินโดนีเซีย 141,349 คน (สถิติปี 2556)

□ ประมง -อินโดนีเซีย เป็นแหล่งประมงนอกน่านน้ำที่สำคัญของไทย กลไกสำคัญสำหรับความร่วมมือด้านประมงไทย-อินโดนีเซีย ได้แก่ คณะอนุกรรมการว่าด้วยความร่วมมือทางการประมงไทย-อินโดนีเซีย (JC Sub-Committee on Fisheries Cooperation) และการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสเพื่อหารือทางเทคนิคด้านประมงระหว่างไทย-อินโดนีเซีย (Senior Technical Consultation Meeting)

□ **พลังงาน -อินโดนีเซีย** มีทรัพยากรปิโตรเลียมอุดมสมบูรณ์ กระทรวงพลังงานไทยและอินโดนีเซียมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน โดยเฉพาะความร่วมมือด้านน้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ และถ่านหิน โดยกรอบความร่วมมือด้านพลังงาน ได้แก่ Indonesia - Thailand Energy Forum (ITEF) ซึ่งเป็นเวทีให้ผู้แทนจากทั้งสองฝ่ายได้อภิปรายเกี่ยวกับเทคโนโลยี พัฒนาการความร่วมมือและโอกาส ในการลงทุนด้านพลังงานระหว่างกัน ล่าสุด ไทยเป็นเจ้าภาพการประชุม ITEF ครั้งที่ 5 ระหว่างวันที่ 24 – 25 พฤศจิกายน 2557 ที่กรุงเทพฯ

ความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐอินโดนีเซีย

□ **ภาครัฐ** มีความร่วมมือในหลายด้าน โดยได้จัดทำสนธิสัญญาทางไมตรีและความตกลงในด้านต่างๆ อาทิ การบริการทางอากาศ การส่งผู้ร้ายข้ามแดน การส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน การยกเว้นการเก็บภาษีซ้อน การเกษตรกรรม ป่าไม้ ประมง ถ่านหิน วิทยาศาสตร์ วัฒนธรรม การค้า การท่องเที่ยว เศรษฐกิจและวิชาการ รวม 18 ฉบับ และคณะกรรมการร่วมไทย-อินโดนีเซีย (Joint Commission - JC) เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับอินโดนีเซีย โดยการประชุมฯ ครั้งล่าสุด (ครั้งที่ 8) จัดขึ้นเมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. 2556 ที่กรุงเทพฯ

□ **ภาคเอกชน** มีการลงนามบันทึกความเข้าใจ (MOU) จัดตั้งสภาธุรกิจไทย-อินโดนีเซีย (Thai-Indonesian Business Council) เมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2546 และมีการประชุมร่วมระหว่างสภาธุรกิจไทย-อินโดนีเซียและอินโดนีเซีย-ไทย โดยมีการประชุมครั้งแรกเมื่อวันที่ 26 เมษายน พ.ศ. 2547 ณ กรุงจาการ์ตา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย และได้ข้อตกลงที่จะส่งเสริมความร่วมมือ 10 ด้าน (priority areas) ได้แก่ 1) ประมง 2) อาหารและอุตสาหกรรมเกษตร 3) เคมีภัณฑ์และปิโตรเคมี 4) แพ้ชันและหัตถกรรม 5) เฟอร์นิเจอร์ 6) เหมืองแร่และพลังงาน 7) การคมนาคม 8) การธนาคาร 9) การค้า 10) การท่องเที่ยว โดยในปัจจุบัน นักธุรกิจไทยได้รวมตัวกันจัดตั้งชมรมนักธุรกิจไทยในอินโดนีเซีย (Thai Business Club in Indonesia -TBCI)

□ **ความร่วมมือด้านวิชาการ** เช่น การแลกเปลี่ยนการมอบทุนการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญสาขาต่างๆ, การพัฒนาเขตปกครองพิเศษ อาเจห์ โดยมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ ภายใต้การสนับสนุนด้านงบประมาณปีละ 20 ล้านบาท จากสำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาต่างประเทศ (กรมความร่วมมือระหว่างประเทศ ภายใต้กระทรวงการต่างประเทศในปัจจุบัน) ในช่วง พ.ศ.2550-2555 ทั้งนี้ ได้มีการประชุมร่วมมือทางวิชาการระหว่างกรมความร่วมมือระหว่างประเทศกับ Directorate General of Information and Public Diplomacy กระทรวงการต่างประเทศอินโดนีเซีย เพื่อหารือเกี่ยวกับการดำเนินความร่วมมือด้านวิชาการทวิภาคีของสองประเทศเป็นระยะๆ โดยล่าสุดมีการประชุมฯ ครั้งที่ 3 เมื่อเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2554 ณ กรุงจาการ์ตา

□ **ความร่วมมือด้านสังคม / วัฒนธรรม / ภาคประชาสังคม** ประเทศไทยและสาธารณรัฐอินโดนีเซียได้ลงนามในข้อตกลงความร่วมมือด้านวัฒนธรรมเมื่อวันที่ 17 มกราคม พ.ศ. 2544 โดยมีโครงการที่สำคัญ ดังนี้

➤ การสถาปนาความสัมพันธ์เมืองพี่เมืองน้อง (Sister Provinces) ได้แก่

- 1) กรุงเทพมหานครและกรุงจาการ์ตา (ดาเนินการเสร็จสิ้น)
- 2) จังหวัดสงขลาและเมดาน/จังหวัดสุมาตราเหนือ (ดาเนินการเสร็จสิ้น)
- 3) จังหวัดเชียงรายและจังหวัดชวาตะวันตก (ดาเนินการเสร็จสิ้น)
- 4) จังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดยอกยาคาร์ตา (อยู่ระหว่างดาเนินการ)
- 5) จังหวัดชลบุรีและบาห์ลี (ข้อเสนอริเริ่ม)
- 6) จังหวัดเชียงรายและชวาตะวันออก (ข้อเสนอริเริ่ม)

➤ การจัดตั้งห้องไทยที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติอินโดนีเซียและพิพิธภัณฑสถานเมืองเมดาน

➤ การแลกเปลี่ยนการแสดงทางวัฒนธรรมตลอดจนการจัดการแสดงร่วมกัน

➤ โครงการส่งเสริมกิจกรรมทางศาสนาต่างๆ

➤ ความร่วมมือด้านการศึกษาระหว่างมหาวิทยาลัยในประเทศไทยและสาธารณรัฐอินโดนีเซีย เช่น กระทรวงศึกษาธิการของสาธารณรัฐอินโดนีเซีย มอบทุนการศึกษาแก่นักศึกษาไทยและประเทศอื่นๆ ในโครงการ Darmasiswa สำหรับ การเรียนภาษาอินโดนีเซียและแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม

มรดกไทยในสาธารณรัฐอินโดนีเซีย

□ **อนุสาวรีย์ช้าง** หน้าพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติในกรุงจาการ์ตาซึ่งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระราชทานให้แก่ทางการเมืองบาดาเวีย (ชื่อเดิมของกรุงจาการ์ตา) เพื่อเป็นที่ระลึกเมื่อครั้งเสด็จพระราชดำเนินเยือนชวาครั้งแรกในปี พ.ศ. 2414

□ **ศิลาจารึกอักษรพระปรมาภิไธยย่อ จ.ป.ร. และ ป.ป.ร. ณ น้ำตกคาโก (Dago) เมืองบันดุง (Bandung) ซึ่ง** รัชกาลที่ 5 ทรงจารึกพระปรมาภิไธย เมื่อคราวเสด็จฯ เยือนชวา ครั้งที่ 2 พ.ศ. 2439 และ รัชกาลที่ 7 ทรงจารึกพระปรมาภิไธยที่ศิลาจารึกเมื่อ พ.ศ. 2472

□ **พระประธาน** ในพระอุโบสถวัดจาการ์ตาธรรมจักรชยะ ณ กรุงจาการ์ตา ซึ่งพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทาน เมื่อปี พ.ศ. 2528

□ **วัดไทยในพุทธศาสนา** ภายใต้การดูแลของคณะพระธรรมทูตไทยในสาธารณรัฐอินโดนีเซียทั้งสิ้น 29 วัด ทั่วประเทศและโรงเรียน “ธรรมวิทยา” ซึ่งมีนักเรียนชาวอินโดนีเซียซึ่งเป็นชาวพุทธ ศึกษาอยู่ประมาณ 1,200 คน ที่เมืองดังกเคอร์ัง เขตปริมณฑลของกรุงจาการ์ตา นอกจากนั้นยังมีวัดในพุทธศาสนาแห่งอื่นๆ อีกเป็นจำนวนมากที่อยู่ในความดูแลของคณะสงฆ์ภิกษุสงฆ์เถรวาทของอินโดนีเซีย (ซึ่งมีศาสนสัมพันธ์ใกล้ชิดกับวัดบวรนิเวศวิหารของประเทศไทย)

□ **กลุ่มพระตำหนัก ณ เมืองบันดุง** ซึ่งเคยเป็นที่ประทับของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์ วรพินิตภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 อันได้แก่ พระตำหนักประเสบัน, ดาฮาปาตี, สะดาหมัน, ปันจะรากัน และสวนสวรรค์ โดยในปัจจุบันมีเหลือเพียงพระตำหนักดา

หาป่าตีที่ยังเปิดเป็นร้านอาหารพื้นเมือง ซึ่งอยู่ในครอบครองของทายาทของนางกะบะ นิลวงศ์ ข้าราชการที่ตามเสด็จมาชาวและเป็นผู้เฝ้าพระตำหนักหลังจากที่เจ้านายเสด็จกลับประเทศไทยแล้ว ส่วนหลังอื่นๆขายให้กับคนอื่น โคนีเซีย (พระตำหนักสะตอหมันถูกรื้อสร้างใหม่ ปันจะรากันและสวนสวรรค์ เป็นบ้านส่วนตัวและประเสบันคัดแปลงเป็น โรงเรียนอนุบาล)

ขอบคุณข้อมูลจากสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงจาการ์ตา

ติดตามสื่อเพื่อการพัฒนาความรู้ และติดตามข่าวสารทางปัญญา กับ Chira Academy's Medias

	<p>☐ ติดตามชมรายการโทรทัศน์ คิดเป็น..ก้าวเป็น.. กับ ดร.วีระ ทาง TGN ออกอากาศทุกวันพฤหัสบดี เวลา 21.00-21.25 น. สนใจ VCD รายการ (ตอนละ 120 บาทพร้อมค่าส่ง) โทร. 081-207-2255</p>
	<p>☐ ติดตามชมรายการโทรทัศน์ รู้...ประชาคมอาเซียน ทาง NBT ออกอากาศวันศุกร์สัปดาห์ที่ 4 ของเดือน เวลา 13.05-13.30 น.</p>
	<p>☐ ติดตามฟังรายการวิทยุ Human Talk ทุกเช้าวันอาทิตย์ เวลา 06.00 – 07.00 น. ที่คลื่น 96.5 หรือทางอินเทอร์เน็ต</p>

ขอขอบคุณผู้สนับสนุนร่วมสร้างสรรค์รายการอย่างดียิ่งเสมอมา

STOCK Review